

ENTRE CASEAS E BOUREIS

Por: Manuel Chazo Cores

Noites xa pasadas na procura dun mar onde poder fondear e esperar a pesca do xeito. Entre caseas e boureis navegabamos a motor con pouca marcha para poder sortear os boureis xa fondeados das pezas do xeito; o mariñeiro de proa indicando: A babor! A estribor! Tamén, noites en calma, navegando a vela, trinqueta e mesana, cunha brisa do nordés. Ás veces víamos xurdir un submarino preto de cabo Fisterra e, ao recoñecernos, mergullarse de novo.

O motoveleiro *<Joaquín>* buscando o leste para fondear. Ao estar fondeados acendíamos dous farois e esperabamos a pesca, sempre de garda. Tamén mercábanse as sardiñas que pescaban as lanchas, as bucetas e os botes do Pindo, Ézaro, Quilmas, Caldebarcos,..., cheos de abundante pesca dos xeiteiros de Lira, cando as sardiñas buscaban a costa.

Cando regresabamos a estes mares dende o porto de Vilanova de Arousa, o meu pai José Marcelino Chazo Martínez, se estaba calma, ía buscar fondeo ao pasar os Miñarzos. Dende punta Remedios corre, ata unha milla de distancia, un estreito arrecife no que sobresaen algunas pedras chamadas illotes Forcados, mar de lagostas. Ao estar á altura dos illotes, tirabamos ao mar a poutada. Meu pai púñase a pescar congro (os congros neste mar eran enormes); nós pescabamos faneca grande. Cando tiñamos abundante pesca, metíamos a bordo a poutada e a navegar ata a praia do Cristo en Fisterra.

Mar libre buscaban sempre os xeiteiros de Lira. Había dos xeiteiros chamados *<Arturo>* e *<San Andrés>*

*"Mirando al mar soñé
que estaba junto a ti,
mirando al mar yo no se lo que sentí
y acordándome de ti lloré.
La vida que se fue
jamás a de volver
jamas a de volver a mí
y eso que estoy mirando al mar
de la Ría de Arousa.
Recuerdo aquella aventura que se fue
y en tus manos temblorosas escuché
bajo el palio de una luz crepuscular
aventura que se fue y que nunca volverá."*

que se refuxiaban con bo tempo en Porto Cubelo, esperando que as lanchas saíran a faenan en tardes de calma.

Se se levantaba mal tempo do sur, escapaban a motor dende Porto Cubelo ata a praia de Quenxe en Corcubión, era o mellor sitio para fondear os buques maiores con fondos de 12 – 15 metros de lama e area.

A vila de Corcubión foi fundada polos gregos. Os buques carboeiros fondeados na súa ría serven aos mariñeiros de cataventos. É pobre en pesca e só se podía comer carne. Se as mareas eran vivas, podíanse recoller na praia do porto berberechos para o arroz pois, se o mal tempo duraba días non había outro alimento para os mariñeiros. Se persistía, navegabamos ata a Lobeira Chica, cuberta no seu redor de grandes espazos de algas para pescar.

Manuel Ferro Riveiro e José Manuel Chazo Romero souberon defenderse sempre na pesca da sardiña ao xeito, a máis apreciada para a salga. A meca da salga foi, sen dúbida, Vilanova de Arousa, en tempos en que España estaba en guerra e durante a Segunda Guerra Mundial. Despois, ao iniciarse os *Polos de Desarrollo* en España a salga veu abaxo e comenzaron a montarse fábricas de conserva e marisco. As primeiras foron as de Pérez Lafuente e Francisco Lafuente e logo continuaron os seus fillos que daban traballo a moitísimas familias do municipio. Na actualidade están en pé unhas cinco pero o seu traballo é mínimo por mor da falla de materia prima.

Ézaro

